

Fremfærd Særlige Behov: Projektbeskrivelse januar 2022

Projektets titel: Velfærdsteknologi i dag- og botilbud (voksen-socialområdet) – Forskning og udbredelse

Projektledelse:

KL: Mie Bjerre

Ergoterapeutforeningen: Mette Bay Nyholm

Baggrund for projektet

Der bygges videre på erfaringerne fra Projekt Velfærdsteknologi i Bo- og Dagtilbud 2020-2022 om borgerinddragelse og læringsspørgsmålet ”hvordan kan velfærdsteknologi bidrage positivt til hverdagslivet?” som omdrejningspunkt for projektet.

På tværs af de involverede botilbud i afprøvnings- og inspirationsprojektet peger erfaringerne på, at en vellykket brug af velfærdsteknologi kan have en positiv effekt både for det enkelte individ og for fællesskabet. På individniveauet ses gevinster som øget selvhjulpenshed, kommunikationsevne og selvsindsigt, hvilket understøtter livskvalitet og mestringsevne generelt. På det kollektive niveau ses der særligt gode effekter, når teknologi kan fungere som ”et fælles tredje”. Her understøtter brugen af teknologi bedre og flere sociale relationer blandt borgerne og mellem medarbejdere og borgere. Bedre fællesskab via fælles brug af teknologi styrker relationer og deltagelse, hvor borgerne er sammen om aktiviteter med teknologien.

Indsigter fra følgeforskningsprojektet v. Anna Marie Lasse gøres til udgangspunkt for udbredelsen. Anne Marie Lassens følgeforskning har haft særligt fokus på hvilke erfaringer og nye muligheder frontmedarbejderne oplever ved implementering af ny selvvalgt velfærdsteknologi inden for det kommunale specialområde. Følgeforskningen har bl.a. kigget nærmere på, om der er afledte effekter / eller muligheder ved anvendelse af velfærdsteknologien hos borgerne – herunder om borgerens oplevelse af selvstændighed oplevet via velfærdsteknologi fx. kan overføres og skabe motivation til selvstændighed i andre sammenhænge. Følgeforskningen peger på at velfærdsteknologi kan understøtte de faglige ydelser som medarbejderne leverer sammen med velfærdsteknologien. At velfærdsteknologien bliver et fagligt værktøj til fx at understøtte og igangsætte sociale aktiviteter, og samtidig skaber mulighed for at graduere aktiviteter på flere og andre måder så flere borgere/brugere kan deltage i forskellige aktiviteter med velfærdsteknologi.

Projektets formål, mål og succeskriterier

Formålet med nærværende projekt er at skabe en synergi mellem spredning af velfærdsteknologi på voksenalderen og yderligere forskningsbaseret viden om, hvordan velfærdsteknologier kan anvendes mere målrettet i det kommunale arbejde inden for bo- og dagtilbudsområdet. Herunder om velfærdsteknologien kan anvendes til at undersøge og identificere borgernes/brugernes funktions- og aktivitetsniveau. Hvordan velfærdsteknologien på bedst mulig måde kan anvendes rehabiliterende og hvorledes velfærdsteknologien kan anvendes i evaluerings- og dokumenteringsarbejdet i den kommunale praksis. Der vil også indgå en undersøgelse af, hvorledes det faglige personale kan observere om en given velfærdsteknologi opleves at give mulighed for at understøtte borgerens /brugerens ønsker og livskvalitet, også selvom borgeren/brugeren ikke har et verbalt sprog.

I projektet Velfærdsteknologi i Bo- og Dagtilbud 2020-2022 blev der udviklet til Inspirationskatalog bestående af redskaber og inspiration til implementering af velfærdsteknologi. I dette projekt ønskes det at

bringe inspirationskataloget i anvendelse blandt en bredere skare af relevante aktører på området og stimulere udbredelsen af velfærdsteknologi, hvor det giver mening for borgere og medarbejdere.

Projektets målgrupper og deltagergrupper

Fokus vil fortsat være på, hvordan anvendelse af velfærdsteknologi i arbejdet med beboere og borgere på voksensocialområdet er en anledning til faglig udvikling; en udvidelse af værktøjs- og metodekassen – særligt indenfor ergoterapi og socialpædagogik. De aktuelle projekterfaringer viser på tværs af de involverede tilbud en bred enighed om, at den største **motivation** for medarbejderne, ift. at bruge velfærdsteknologi, er, når de oplever **værdien hos borgerne**. Medarbejderne er også i høj grad motiveret af, at der er et fagligt spændende udviklingsperspektiv i at bruge velfærdsteknologi som nyt redskab i deres faglige værktøjskasse.

I forbindelse med implementeringen af de forskellige velfærdsteknologier har medarbejderne anvendt metoden '**Prøvehandlinger**'. Brugen af denne metode har været med til at skabe et kontinuerligt fokus på at afprøve antagelser om fx borgerne og teknologi. Det er oplevelsen, at Prøvehandlinger kombineret med opsætning af klare mål medvirker til at skabe en ny faglig praksis for fokuseret fremdrift og indsigter i, hvad der faktisk giver værdi for borgeren.

I dette projekt udvides fokus så borgernes stemmer bliver tydeligere i arbejdet med at implementere velfærdsteknologi. Hvordan oplever borgerne på bo- og dagtilbud at de anvendte teknologier kan skabe værdi i hverdagen? Belysning af borgernes oplevelser - heriblandt også borgere uden verbalt sprog - med velfærdsteknologi vil indgå som en del af forskningssporet i projektet.

Med den rette opbakning politisk og ledelsesmæssigt giver arbejdet med velfærdsteknologi mulighed for øget kvalitet og arbejdsglæde, når både medarbejdere og borgere står på mål for interesse og relevans ift. teknologierne.

Samarbejde og perspektiver

Projektet ledes og gennemføres i tæt samarbejde mellem Ergoterapeutforeningen og KL og bygger dermed også videre på det solide samarbejde, der blev etableret i forbindelse med det forudgående projekt. Det gælder også det frugtbare samarbejde med VPT.

Der ønskes tilsvarende en videreførelse af samarbejdet med de eksterne aktører:

- Social Digital/Implement, som har udviklet de faglige værktøjer i [Inspirationskataloget](#) på VPT.DK og samtidig er yderst erfarne undervisere i bl.a. projektledelse (herunder etablering af Half-Double Institute).
- Forsker Anna Marie Lassen, lektor ved UCN, som arbejder med at opbygge et forskningsfelt for velfærdsteknologi i socialfaglig praksis og gennem flere år har undersøgt og afdækket væsentlige problematikker og perspektiver for den faglige udvikling på voksensocialområdet – og har rejst de relevante forskningsspørgsmål, projektet ønsker at kunne kaste lys over.

Desuden inddrages leverandør-repræsentanter undervejs i projektet alt efter hvilke velfærdsteknologi-cases, der bringes med ind i træningsforløbene af de kommunale deltagere.

For at stimulere en mere langsigtet og levedygtig udbredelse af arbejdet med velfærdsteknologier på bo- og dagtilbud vil projektet undervejs afsøge mulighed og interesse for en blivende trænings- og undervisningsplatform evt. koblet op på eksisterende institutioner og/eller initiativer. Det kunne fx være

Københavns Kommunes velfærdsteknologiske akademi (på sundheds- og ældreområdet), Horsens Kommunes Velfærdsteknologiagent-uddannelse (på tværs af social og sundhed), Innovations- og praksisshuset på KP, Videntcenter Velfærdsteknologi Øst/Vest og/eller Digitek-uddannelsen på SOSU-Syd samt CareNet (Nationalt netværk for velfærdsteknologi), UCN – og andre.

Projektets fremgangsmåde -udvikling, afprøvning, evaluering og formidling

For at indfri projektets overordnede formål om at få mere forskningsbaseret viden og øge spredningen af velfærdsteknologi organiseres projektet i to overordnede spor:

- Mere forskning
- Mere spredning via træningsforløb

Projektets to spor skal køre sideløbende med strategisk indlagte fællessessioner undervejs i projektperioden. På fællessessionerne skal erfaringer og viden fra henholdsvis træningsforløb og forskningen deles. Viden fra forskningssporet drøftes og sammenholdes med erfaringerne fra de aktuelle træningsforløb, og hvor det er hensigtsmæssigt, inddrages den ny forskningsviden i undervisningsmaterialet på træningsforløbet. De bo- og dagtilbud, der deltager i træningsforløbene, vil udover at tilegne sig værktøjer til at implementere velfærdsteknologi, også generere empiri, der kan kvalificere forskningsarbejdet. På den måde skabes der en dynamisk kobling mellem sporene med gensidig vidensdeling.

SPOR 1: Mere forskning – v. Anna Marie Lassen, lektor UCN

Følgeforskningsprojektets undersøgelser i Projekt Velfærdsteknologi i Bo- og Dagtilbud 2020-2022 peger på, at der potentiale i yderligere forskning i hvordan velfærdsteknologier kan understøtte kvaliteten i det faglige arbejde til gavn for borgerne. I samarbejde med Anna Marie Lassen, forsker UCN, har vi nedenfor skitseret en ramme for den videre forskning i nærværende projekt.

Forskningssporet vil tage afsæt i ca. tre af de bo- og dagtilbud, der deltog i Projekt Velfærdsteknologi i Bo- og Dagtilbud 2020-2022. Der er flere gevinster ved at bygge videre forskningsmæssigt på institutioner, hvor der allerede er etableret en relation og i forvejen eksisterer erfaring med at implementere velfærdsteknologi. For det første vil det bidrage til mere viden om, hvordan tilbuddene er lykkedes med at forankre velfærdsteknologi i borgernes hverdag, siden det første projekt. For det andet vil erfaringen med at implementere velfærdsteknologier, sikre det empiriske grundlag for den videre forskning. Ligeledes er der nu en platform for at undersøge borgernes oplevelse og tilfredshed med velfærdsteknologierne.

I begyndelsen af projektperioden vil forskningssporet indeholde en afdækning og observationsfase, med henblik på at rammesætte forskningsmarkører for de videre observationer. Derefter følger observationsstudier af, hvordan teknologierne genererer faglighed og hvilke muligheder teknologien skaber for borgeren. Udover observationsstudier vil forskerteamet også foretage interview af ledere og medarbejdere på tilbuddene, for at afdække hvordan de velfærdsteknologiske tiltag er forankret i det faglige arbejde med mål, handleplaner, aktiviteter og dokumentation mv.

På baggrund af aktuel viden og tidligere projekterfaringer opstilles tre sammenhængende nye forskningsunderspørgsmål, som udforskes i nærværende projekt:

Som det første vil der vil være udviklingspotentialer i en mere systematisk undersøgelse af hvilke konkrete muligheder velfærdsteknologierne har i forhold til den indledende og undersøgende fase af borgeren/brugeren.

Forsknings- og undersøgelsesspørgsmål 1.

På hvilke måder kan velfærdsteknologien understøtte det faglige arbejde med at identificere borgerens udviklings- og funktionsniveau? (identificere konkrete måder teknologien kan levere viden om borgerens funktionsniveau og udviklingspotentialer på)

Som det andet, vil der være udviklingspotentialer i en mere systematisk undersøgelse af hvilke konkrete muligheder velfærdsteknologien har i forhold til det daglige pædagogiske- og terapeutiske rehabiliterende arbejde med borgeren/brugeren.

Forsknings- og undersøgelsesspørgsmål 2.

På hvilke måder kan velfærdsteknologien understøtte det daglige faglige arbejde med at udføre rehabiliterende arbejde eller fastholde det nuværende niveau hos borgeren? (identificere konkrete måder at inddrage teknologien på, så den understøtter og forlænger det faglige arbejde med borgerne ud fra formulerede indsatsmål (delmål)).

Og som det tredje, vil der være udviklingspotentialer i en mere systematisk undersøgelse af hvorledes velfærdsteknologien kan anvendes i evalueringen af det pædagogiske og terapeutiske arbejde med borgerne/brugeren (kan velfærdsteknologi levere viden og data der kan anvendes som dokumentation i de i forvejen anvendte journaliserings- og dokumentationssystemer.

Forsknings- og undersøgelsesspørgsmål 3.

På hvilke måder kan velfærdsteknologien blive en del af evalueringen og dokumenteringen af det pædagogiske og terapeutiske arbejde med borgerne/brugeren (kan vi anvende og inddrage fælles faglige begreber / et fælles sprog, når vi dokumenterer anvendelsen af velfærdsteknologi?)

Resultaterne vil blive samlet i en forskningsrapport, der bliver tilgængelig på VPT.DK. Derudover vil ske en løbende formidling af fremdrift og resultater i projektet via VPT.DK.

SPOR 2: Mere udbredelse via 'træningsforløb' og fagligt netværk

Træningsforløbene vil koncentrere sig om værktøjer og materialer fra inspirationskataloget på vpt.dk/velfærdsteknologi, herunder VTI-model, artikler og cases samt projekthåndbog. Bo- og dagtilbuddenes egne initiativer og erfaringer vil blive anvendt aktivt i forløbene, ligesom erfaringsudveksling og netværksdannelse er centralt i udbyttet.

Lancering af træningsforløbene vil foregå i samspil med VPT – eventuelt som et åbent webinar med inddragelse af de tidligere projektdeltagere med fokus på status siden projektet og forankring i praksis.

Der tilrettelægges en art 'optagelses-proces' for interesserede deltagere, så det sikres, at der er motivation og ledelsesmæssig opbakning, og der forventes et deltagergebyr, svarende til forplejningsmæssige omkostninger.

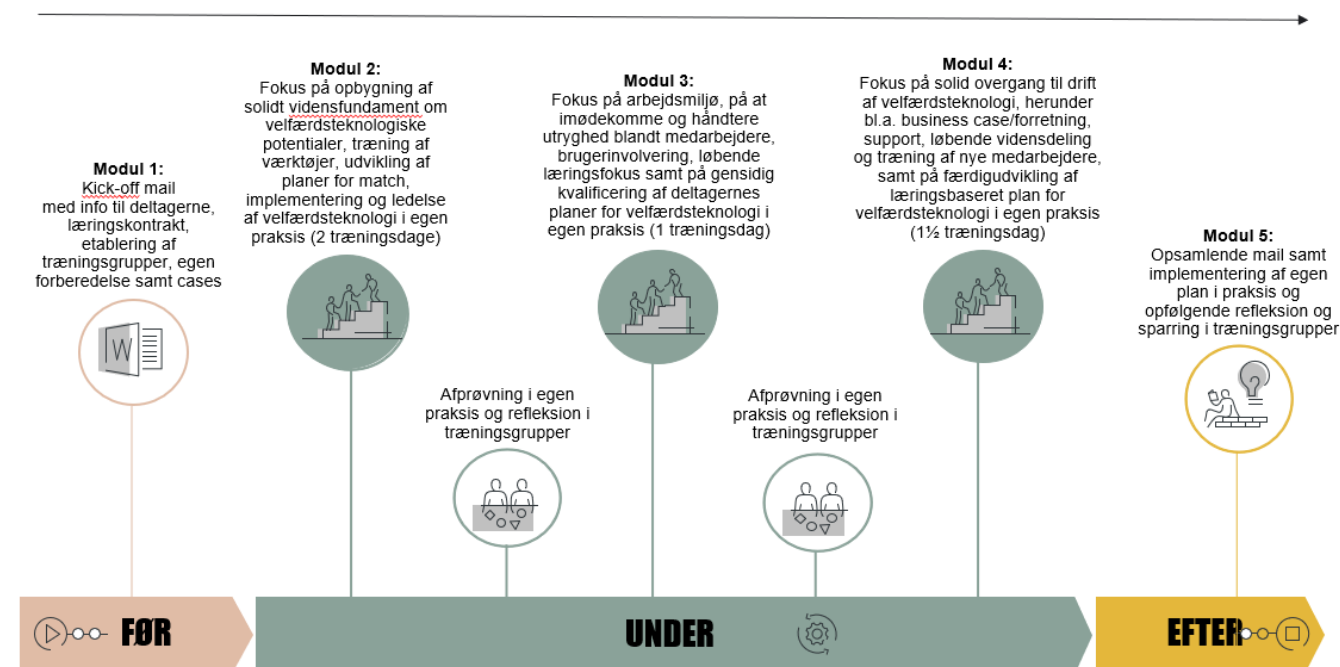
I projektet forventes det at gennemføre træningsforløb á 5 moduler, forankret i de 5 regionale geografier og med deltagelse af ca. 15 medarbejdere på hvert forløb fra i alt 20-30 kommunale botilbud.

Et træningsforløb bygges op med før-under-efter aktiviteter, der understøtter deltagerlæringen bedst muligt. De fem moduler foregår i en kombination af både fysisk og virtuelt fremmøde med ca. 1 måneds kadence. Udvalgte moduler designes til også at involvere ledere. Træningsforløbene kører forskudt og overlappende og første forløb igangsættes i god tid før de andre, så evaluering og erfaring herfra benyttes til at finjustere det videre forløb.

Foreløbig model for træningsforløb baseret på Implement's tilgang. Modellen justeres til ved projektstart.

MODULBASERET KOMPETENCEFORLØB

Vi gennemfører et kompetenceforløb baseret på fem moduler, der organiseres som før-under-efter træning af deltagerne, og bl.a. indeholder 4½ dages træning med den samlede gruppe. Modulerne sikrer udvikling af en solid plan for implementering af velfærdsteknologi i egen praksis i deltagerens forskellige arbejds kontekster.

Erfaringer og viden fra træningsforløb og deltagerens oplevelser med implementering af velfærdsteknologiske løsninger formidles løbende i projektperioden via VPT.DK.

Projektets varighed (tidsplan)

1,5 år: August 2022 – februar 2024

Tids- og aktivitetsplan for projektet:

Projektet inddeles i seks overordnede faser med forskellige delaktiviteter.

Fase 1: Etablering af projektteam, herunder samarbejdsaftaler – inkl. reviderede opgave- og leverancebeskrivelser samt økonomi og betalingsmønstre – med Implement/Social Digital og UCN/Anna Marie Lassen.

Lancering af projekt på VPT og andre formidlingsaktiviteter. Rekruttering af deltagere til det første træningsforløb igangsættes.

Fase 2: Opstart af to træningsforløb forskudt. Forskning påbegyndes og modtager finansiering hertil. Løbende formidling via VPT.

Fase 3: Opstart af yderligere to træningsforløb. Løbende Forskning. Løbende formidling via VPT.

Fase 4: Opstart af det sidste træningsforløb. Løbende forskning. Løbende formidling via VPT. Spredningsevent på Rehabmesse 2023 med projektdeltagere, præsentation af teknologier og erfaringer samt drøfte mulighederne for en blivende træningsplatform.

Fase 5: Afvikling af de sidste træningsforløb. Løbende forskning. Løbende formidling via VPT. Muligt oplæg til etablering af blivende træningsplatform fremlægges for bestyrelsen i Særlige behov.

Fase 6: Forskning. Opsamling og bred formidling med landsdækkende konference og evt. webinar. Evaluering af projektet.

Se nedenstående skitse til projektforsløb:

Projektforsløb aug 2022- feb 2024	Fase 1 Aug-okt 22	Fase 2 Nov-jan 23	Fase 3 Feb-april 23	Fase 4 maj-jul 23	Fase 5 Aug-okt 23	Fase 6 Nov-feb 24
Etablere projektgruppe (samarbejdsaftaler/kontrakter) og afstemme opgaver mv. med eksterne leverandør og følgeforsknings-	Etablering af projekt					
Lancering af projektet på vpt.dk og åbning for tilmelding til træningsforløb - evt. som del af åbent 'inspirationswebinar'	VPT					
Løbende formidling via VPT.DK	Formidling	Formidling	Formidling	Formidling	Formidling	Formidling
Rekruttering af deltagere	Rekruttering					
Løbende følgeforskning		Løbende følgeforskning				
Spredningsevent på Rehabmesse maj 2023 - projektdeltagere mødes, de foreløbige erfaringer og teknologier præsenteres og mulighederne for en blivende træningsplatform drøttes.				Spredningsevent		
Strategisk spormøde - spor 1 og spor 2	Spormøde		Spormøde		Spormøde	
Træningsforløb 1 - (5 moduler)		Modul 1 Modul 2 Modul 3	Modul 4 Modul 5			
Træningsforløb 2 - (5 moduler)		Modul 1	Modul 2 Modul 3 Modul 4	Modul 5		
Træningsforløb 3 - (5 moduler)			Modul 1 Modul 2	Modul 3 Modul 4	Modul 5	
Træningsforløb 4 - (5 moduler)			Modul 1	Modul 2 Modul 3	Modul 4 Modul 5	
Træningsforløb 5 - (5 moduler)				Modul 1 Modul 2	Modul 3 Modul 4 Modul 5	
Mulighederne for en blivende træningsplatform afsøges				Træningsplatform	Træningsplatform	
Opsamling og formidling af projekt						Opsamling og formidling
Landsdækkende fysisk konference						Konference
Evaluering af projektet						Evaluering

Projektets evaluering

Der gennemføres almindelig partsevaluering af projektet.

Styring og organisering af projektet

Den fælles overordnede projektledelse drives af KL og Etf med en fast kadence for statusmøder – fysiske som virtuelle alt efter behov. Det forventes at tilknytte Implement/Social Digital til at afvikle træningsforløbene, da de har udviklet værktøjerne i inspirationskataloget, som danner basis for undervisningen og i øvrigt har et godt og relevant kendskab til området. Forskningssporet varetages af Anna Marie Lassen, UCN. Der planlægges med fælles projektmøder ca. kvartalsvist.

KL bliver økonomiansvarlig for projektet.

Der nedsættes en interessentgruppe til at drøfte mulige forretningsmodeller for en bæredygtig struktur for trænings-/uddannelsesaktiviteter – en form for landsdækkende velfærdsteknologisk akademi – bestående af repræsentanter fra tidligere nævnte aktører samt repræsentanter fra Fremfærd Særlige Behov.